

Кумашова Аида Анаркуловнанын “Башталгыч класстын окуучуларынын логикалык ой-жүгүртүүсүн атайын тапшырмалар аркылуу өстүрүүнүн дидактикалык негиздери” (13.00.01-жалпы педагогика, билим берүү жана педагогиканын тарыхы) деген темадагы педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишине илимий жетекчиси п.и.д., профессор К.М.Торогельдиеванын

ПИКИРИ

2012-2020-жылдар үчүн КРнын билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясында, 2018-2040-жылдарга КРны өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясында ошондой эле учурдагы Мамлекеттик жалпы билим берүү стандартында орто мектепте билим алуусун үзгүлтүксүз уланта алган, логикалык ой-жүгүртүүсү өнүккөн, стандарттуу эмес маселелерди чече билген, жөндөмдүү жаш муундарды калыптандыруу максаттары коюлган. Математика боюнча олимпиадалардагы алдыңкы окуучулардын жоопторуна төмөн баалардын коюлушу менен жогорку деңгээлдеги турларга катышууга жетишпей жаткандыгы орчундуу маселелерден болуп калууда. Математика боюнча билим деңгээлинин төмөнкү көрсөткүчтөрү анын ичинде башталгыч класстын окуучуларынын математикалык билимдеринин көрсөткүчү экендигине алып келет.

Башталгыч класстардын окуучулардын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүүгө багытталган педагогикалык иштер билим алуучуларга жагымдуу жагдайларды түзүү менен математикалык билимдеринин бекем болуусуна алып келет жана андан аркы жогорку класстарда математиканы жакшы өздөштүрүүсүнө шарт түзөт.

Издөнүүчү А.А.Кумашова тарабынан жогорудагы проблемаларга байланышкан илимий изилдөөлөрдү талдоо, башталгыч класстарда математиканы окутууда төмөндөгү карама - каршылыктардын орун алгандыгы аныкталган:

- учурда башталгыч класстарда математиканы окутууда окуучулардын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүү актуалдуу болгонуна карабастан бул боюнча атайын изилдөөлөрдүн жетишсиздиги;

- башталгыч класстардын окуучуларынын инсан катары өнүгүшүнүн зарылдыгы менен математиканы окутууда атайын тапшырмалар аркылуу окуучулардын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүү системалуу ишке ашырылбай жаткандыгы.

Көрсөтүлгөн карама – каршылыктарды чечүү башталгыч класстын окуучуларынын логикалык ой-жүгүртүүсүн атайын тапшырмалар аркылуу өстүрүүнүн зарылчылыгы менен аныкталган.

Изилдөө ишин жүргүзүүдө диссертант көптөгөн адабияттар менен иштөө менен өзүнүн илимий иштөөгө жөндөмдүүлүгүн көрсөттү.

Изилдөө иште төмөндөгүдөй жаңы жана ишенимдүү илимий натыйжалар алынган.

- проблема боюнча психологиялык, педагогикалык жана методикалык адабияттарга анализдер жүргүзүлүп, алардын азыркы учурдагы абалы, өнүгүү багыттарын иликтөөдөн чыккан жыйынтыктар;

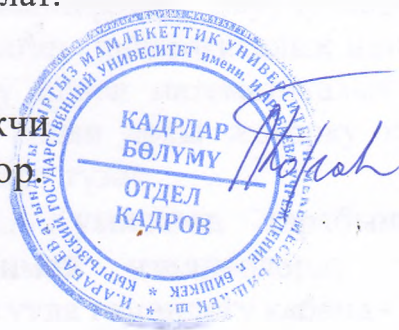
- башталгыч мектептер үчүн математиканы окутуу процессинде окуучулардын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүүнүн дидактикалык шарттары;

- окуучулардын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүүгө багытталган атайын тапшырмалардын системасынын иштелип чыгып окуу процессине киргизилиши;

- башталгыч класстын окуучуларынын логикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүүгө багытталган атайын тапшырмалардын эффективдүүлүгүн жана коюлган божомолдун тууралыгын педагогикалык эксперимент аркылуу текшерилип тастыкталышы.

Кумашова Аида Анаркуловнанын “Башталгыч класстын окуучуларынын логикалык ой-жүгүртүүсүн атайын тапшырмалар аркылуу өстүрүүнүн дидактикалык негиздери” (13.00.01-жалпы педагогика, билим берүү жана педагогиканын тарыхы) деген темадагы педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши актуалдуу, теориялык жана практикалык мааниге ээ, өз алдынча аткарылган илимий изилдөө жана КР УАК тын жобосунун талаптарына ылайык иштелип чыккан эмгек болуп саналат. Жактоого сунушталат.

Илимий жетекчи
п.и.д, профессор.

К.М.Торогельдиева

И. АРАБАЕВ атындагы КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им И. АРАБАЕВ
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ *Султанова* 19.03.24